

AZ ONLINE CSALÁDFAKUTATÁS ALAPJAI

Ingyenes előadás-sorozat időhiányos
családfakutatóknak a Margaux kávézóban

2. rész

2025. május 7.

Előadó: Szabó Dorottya (Doro)
levéltáros, családtörténet-kutató

Az előadás megtartását a **Magyar Családtörténet-kutató Egyesület**
támogatta.

Hogyan értelmezd könnyűszerrel a megtalált adatokat?

Anyakönyvekről bővebben

Ismétlés és finomítás:
mit találunk az anyakönyvekben?

Összeírások, úrbéri tabellák, armales

Szerkezetük, tartalmuk, kutatási értelmük

Mit találunk a keresztelési / születési anyakönyvekben?

Általánosságban:

- gyermek neve,
- születési / keresztelési dátuma,
- szülők neve és lakhelye,
- esetleg a szülők életkora,
- apa foglalkozása,
- keresztelő pap neve,
- keresztszülők neve.

Idő-, hely és vallásfüggő, hogy mennyire részletes az anyakönyv

A koraiak egyáltalán nem, a századfordulósak akár még jobban részletezettek!

Mit találunk a keresztelési / születési anyakönyvekben?

Hegedűs János Lajza Anna. ¹³¹
Decembrit.
D. 3. Bilei Ferenc fia Mikály
Hegedűs György fia János
D. 9. Varga János Lajza Anna.
D. 30. Ös György fia János

Forrás: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939K-RT3T-76?cat=8511&i=19&lang=hu&cc=1858355>

Az 1844 ^{iki} Eszendöben kereszteltettek. 94					
Keresztelők	Keresztelők	Keresztelők	Keresztelők	Keresztelők	Keresztelők
neveik, polgári források és lak	neveik, polgári források és lak	neveik, polgári források és lak	neveik, polgári források és lak	neveik, polgári források és lak	neveik, polgári források és lak
szülei	szülei	szülei	szülei	szülei	szülei
szülei	szülei	szülei	szülei	szülei	szülei
szülei	szülei	szülei	szülei	szülei	szülei

Forrás: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C33H-66KG?i=50&cat=205552>

[illegible]

Forrás: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9PX3-9LY5?view=index&action=view&cc=1452460&lang=hu&groupId=TH-1951-21123-36386-4>

Mit találunk a házassági anyakönyvekben?

Házassági anyakönyv

- házasulandók neve, kora,
- születési helye, lakhelye,
- foglalkozásuk,
- szülők neve és foglalkozása,
- tanúk neve,
- eskető

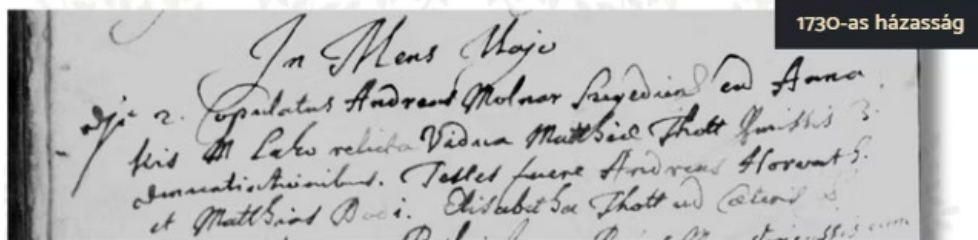

Idő-, hely és vallásfüggő, hogy mennyire részletes az anyakönyv

A koraiak egyáltalán nem, a századfordulósak akár még jobban részletezettek!

A századfordulósok pedig jellemzően két A/4-es oldalra értek csak ki, de latin nyelvűt már nem tudok mutatni, hiszen addigra az anyakönyvezés nyelve egységesen magyar lett).

Mit találunk a házassági anyakönyvekben?

Forrás: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:9391-FN2R?lang=hu&i=85&cc=4133831>

							1830-as házasság
születés Nap, Hely	Nővére Gyula Tórn.	24.	Reli gio	Gyula Lány	Férfi	Gyula Lány	25.
Ész. 1830. Dec 2 ^{ke} Budaörs	Josyfina Verba.	24.	Gébel	Reli	Josyf Polgár.	Josyf Polgár.	
	Gal Károly Gyula	17.	Gébel	Reli	Josyf Polgár.	Josyf Polgár.	

Forrás: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939V-M79M-TF?lang=hu&i=164>

Mit találunk a halotti anyakönyvekben?

Halotti anyakönyv

- elhunyt neve, életkora (ez sokszor csak becsült!),
- családi állapota
- lakhelye, foglalkozása
- halál oka (néha nehéz megfejteni a korabeli kifejezéseket),
- bejelentő adatai – pl. veje, menyé, fivére, ez nagy segítség lehet!

Idő-, hely és vallásfüggő, hogy mennyire részletes az anyakönyv

A koraiak egyáltalán nem, a századfordulósak akár még jobban részletezettek!

A betegségek megnevezéseit sokszor külön fel kell oldani.

Mit találunk a halotti anyakönyvekben?

1850-es halálozás

Lage - 6 **Todten-Buch** *Mohacs*
des Oberrabinats des löb. Baranyaer Regierungs-Bezirkles zu Fünfkirchen
850

Nro.	Jahr, Monat, Tag des Absterbens	Ort des Todtenfalles	Name und Beschäftigung des Verstorbenen	Alter des Verstorbe- nen	Krankheit	Wurde beerdiget in	Anmerkung
1.	14. November	Kis-Magyar- rad	Posi Krausz verheirathet	38 J.	Nerven- fieber.	Deutsch Beth	
				851			
2.	6. October	Katz-Tür- tes	Moses Bruck verheirathet	45 J.	Nerven- fieber	D. Beth	

Forrás: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-CS8S-2XKG?cat=243654&i=270&lang=hu>

Összeírások, urbáriumok

Miért kellettek?

A Magyar Királyság lakosságának legnagyobb hányada valamely földesúr birtokán élt, akik uruknak természetbeni és olykor pénzbeli szolgáltatokkal tartoztak - ezeket kellett felmérni (összeírásokkal).

Az urbáriumok a jobbágyság terheit mérik fel, településenként / földesuranként (úrbér = jobbágy által fizetendő adó)

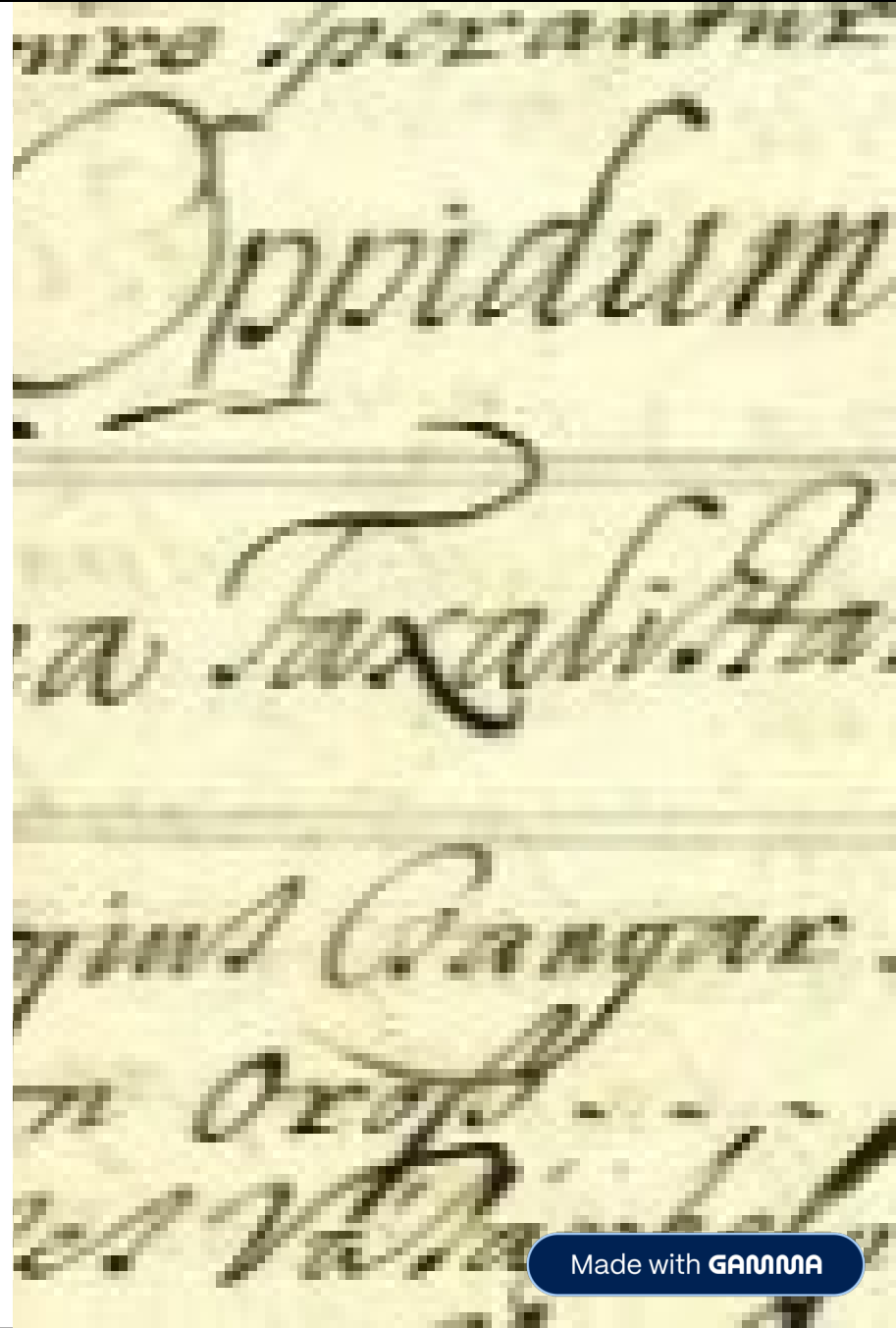
Vannak általánosak?

- 1715., 1720.,
- 1828. évi országos összeírások (Generalis Conscriptiones),
- Urbaria et Conscriptiones - rövidítve UetC

Összeírások, urbáriumok

Az országos összeírásokban általánosságban ezeket mérték fel:

- Adózó családfők nevei és a felnőtt családtagok / alkalmazottak száma
- ... és “típusa”: honoratior, polgár, jobbágy, zsellér, házatlan zsellér, testvér, fiú, lány, szolga, szolgáló, iparos, kereskedő, kalmár
- Ház és az utána fizetendő adó, ill. belső telek megléte
- Gabonatermés és rétek, szőlők és különféle gyümölcsösök
- Nagyobb állatok és háztáji kisebb állatok száma
- Erdők, malmok, kocsmákból származó jövedelem

Adománylevelek (armales)

- nemesi osztály
- kiváltságokkal (speciális jogokkal) rendelkező céhek,
- városok kapták.

Magyarországon és az önálló erdélyi fejedelemségben is készültek.

Elrendezésük és a bennük szereplő szövegtek kötöttek.

Az AdatbázisokOnline felületén elérhető **képes adatbázis** a teljes ország területéről gyűjt.

Régi magyar, német, latin szövegek gyors dekódolása

1. FÉLÉV	MAGYAR	MAGYAR (régies) VARIÁNS	HOROSZKÓPOS VARIÁNS	LATIN (birtokos eset)	LATIN VARIÁNS	NÉMET	NÉMET (régies) VARIÁNS
JANUÁR	Boldogasszony hava	Újév, Újhó, Télhó, Fergeteg hava	Vizontó hava	Januaril	-	Januar, Jänner	Hartung
FEBRUÁR	Böjtelő hava	Télutó, Másodhó, Gyertyaszentelő hava, Jégbontó hava	Halak hava	Februaril	-	Februar, Feber	Hornung, Spurk
MÁRCIUS	Böjtmás hava	Tavaszelő, Kikelet hava	Kos hava	Martii	-	März	Frühlingsmonat, Lenzing, Lenzmonat
ÁPRILIS	Szent György hava	Tavaszhó, Szelek hava	Bika hava	Aprilis	-	April	Ostermonat, Osteren, Grünmonat, Ostermond
MÁJUS	Pünkösöd hava	Ötödőhó, Tavaszutó, ígélet hava	Ikrek hava	Maii, Maji	-	Mai	Wonnemonat, Blütemonat
JÚNIUS	Szent Iván hava	Hatódhó, Nyárelő, Napisten hava	Rák hava	Junii	-	Juni	Brachmonat, Brachet, Brachmond

2. FÉLÉV	MAGYAR	MAGYAR (régies) VARIÁNS	HOROSZKÓPOS VARIÁNS	LATIN (birtokos eset)	LATIN VARIÁNS	NÉMET	NÉMET (régies) VARIÁNS
JÚLIUS	Szent Jakab hava	Hetedhó, Nyárhó, Áldás hava	Oroszlán hava	Julii	-	Juli	Heuert, Heumonat, Heuet
AUGUSZTUS	Kisasszony hava	Nyárutó, Új kenyér hava	Szűz hava	Augusti	-	August	Erntemonat, Hitzmonat, Ernting
SEPTEMBER	Szent Mihály hava	Őszelő, Mérleg hava, Foldanya hava	Mérleg hava	Septembris	Vilbris, 7bris – tehát ez nem július!	September	Frucht-/ Herbstmonat, Herpsten, Heumond, Scheiding
OKTÓBER	Mindszent hava	Őszhó, Magvető hava	Skorpió hava	Octobris	VIIIbris, 8bris – tehát ez nem augusztus!	Oktober	Weinmonat, Gilbhard
NOVEMBER	Szent András hava	Őszutó, Enyészet hava	Nyilas hava	Novembris	IXbris, 9bris – tehát ez nem szeptember!	November	Wintermonat, Lofrote, Nebelmond
DECEMBER	Karácsony hava	Télelő, Álom hava	Bak hava	Decembris	Xbris (10bris) – tehát ez nem október!	Dezember	Christmonat, Julmonat, Christmond

TOVÁBBI OLVASNIVALÓK:

- <https://mnl.gov.hu/mnl/ol/honapok>
- https://mnl.gov.hu/mnl/ol/latin_kifejezesek_az_anyakonyvekben
- <https://macse.hu/society/honapoknapok.php>

Hiányos vagy pontatlan anyakönyvek esetén:

- Vizsgáljunk több forrást és nézőpontot ugyanarra a személyre/eseményre!
- Bővítsük az időkeresést $\pm 3-5$ évvel, és figyeljünk a testvérek adataira is!
- Használjuk a Kálniczky-féle segédletet kisebb településekhez, ritkább felekezetekhez!
- Próbáljuk ki a koncentrikus kutatást: nézzünk körbe a szomszédos településeken is!

✨ Most már jobban
érted az adatokat. ✨

De mi van, ha még így is elakadsz?

A következő részben megtanulod, hogyan törhetsz át a
kutatási zsákutcákon!

Várlak vissza 2025. május 5-én új leckével!

Az előadás megtartását a **Magyar Családtörténet-
kutató Egyesület** támogatta, melyet ezúton is
köszönök.

✨ Most már jobban érted az adatokat. ✨

De mi van, ha még így is elakadsz?
A következő részben megtanulod, hogyan
törhetsz át a kutatási zsákutcákon!

Várlak vissza hétfőn, május 5-én!

A sablon összeállítója: Szabó Dorottya családtörténet-kutató, levéltáros
Bóbita Családfa - Copyright © Szabó Dorottya e.v.

f BobitaCsaladfa @ hello@bobitacsaladfa.hu www.bobitacsaladfa.hu bóbita családfa